

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział I. Wprowadzenie do składni: przedmiot składni; pojęcie zdania	7
1. Przedmiot opisu składniowego	7
2. Miejsce składni w systemie językowym	8
3. Wyowiedzenie, zdanie, oznajmienie, zawiadomienie	12
4. Istota komunikatu językowego: predykacja	16
Rozdział II. Wprowadzenie do składni: pojęcie grupy i składnika; struktura syntaktyczna i semantyczna wypowiedzenia	18
1. Grupa a zdanie	18
2. Pojęcie grupy składniowej we współczesnych opisach składni	19
3. Pojęcie składnika. Segmentacja zdania	20
4. Typy grup syntaktycznych	21
5. Grupy współrzędne i podrzędne	23
6. Związki strukturalne i linearne w wypowiedzeniu	25
7. Struktura semantyczna i syntaktyczna wypowiedzenia	26
Rozdział III. Struktura semantyczna wypowiedzenia: składniki treści; problemy referencji	29
1. Charakterystyka ogólna struktury semantyczno-logicznej	29
2. Typy informacji wyznaczające: charakterystyka ogólna	31
3. Zdania wyznaczające w sposób określony (identyfikacja obiektu)	34
4. Zdania wyznaczające w sposób nieokreślony	35

5. Zdania ogólne	36
6. Wyznaczanie anaforyczne	37

Rozdział IV. Struktura semantyczna wypowiedzenia: problemy modalności	39
1. Istota modalności. Charakterystyka ogólna zjawiska	39
2. Typy modalności intencjonalnej	41
3. Wypowiedzi o modalności hipotetycznej	44
4. Wypowiedzi postulatywne (zawierające modalności deontyczne)	44

Rozdział V. Schematy zdaniowe współczesnej polszczyzny. Pojęcie konotacji	46
1. Opis zdania pojedynczego w ujęciu szkolnym a składnia predykatowo-argumentowa	47
2. Pojęcie schematu zdaniowego i zasady jego wykrywania	49
3. Pojęcie konotacji. Problemy dyskusyjne	51
4. Typy konotacyjne polskich leksemów	53
5. Podstawowy zestaw schematów zdaniowych	55

Rozdział VI. Schematy bezmianownikowe	59
1. Zdania bezmianownikowe a tzw. zdania bezpodmiotowe	59
2. Typy zdań bezmianownikowych	61

Rozdział VII. Pojęcie akomodacji syntaktycznej. Typy związków akomodowanych. Granice akomodacji	64
1. Istota akomodacji	64
2. Typy akomodacji	65
3. Własności akomodacyjne polskich leksemów i form	68
4. Związki akomodacyjne w obrębie grup liczebnikowych	72
5. Człony nieakomodowane i wyrazy poza związkami	74

Rozdział VIII. Struktury wielopredykatowe wyrażane zdaniem pojedynczym	78
1. Rozbudowywanie grup nominalnych	79
2. Problem określeń przysłówkowych i partykuł	80
3. Konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi	82
4. Konstrukcje z bezokolicznikiem	83
5. Nominalizacje o charakterze rzeczownikowym	84

Rozdział IX. Wprowadzenie do problematyki zdania złożonego: granice zdania złożonego, klasyfikacje zdań złożonych	87
1. Definicja zdania złożonego	88
2. Granice zdania złożonego	89
3. Mechanizmy tworzenia zdania złożonego	91
4. Sposoby tworzenia zdań hipotaktycznych	92
5. Klasyfikacja zdań podrzędnie złożonych w ujęciu Zenona Klemen- siewicza	95
6. Inne klasyfikacje zdań złożonych hipotaktycznie. Ogólny podział zdań złożonych	97
Rozdział X. Zdania złożone parataktycznie	99
1. Zdania łączne	102
2. Zdania przeciwstawne	103
3. Zdania rozłączne (alternatywa)	104
4. Zdania wynikowe	104
5. Zdania uściślające (włączne)	105
Rozdział XI. Zdania dopełniające (intensjonalne)	106
1. Czasowniki wprowadzające zdania intensjonalne	107
2. Modalność w zdaniach intensjonalnych	109
3. Czas w zdaniach intensjonalnych	112
4. Cechy formalne zdań intensjonalnych	113
Rozdział XII. Zdania relatywne (względne)	117
1. Typy zdań relatywnych	118
2. Zdania względne determinujące i ich stosunek do zdań rozwijają- cych	119
3. Zdania restryktywne	120
4. Cechy formalne zdań relatywnych	122
Rozdział XIII. Zdania czasowe (temporalne)	124
1. Zdania lokalizujące w czasie	125
2. Zdania fazowe (duratywne)	127
Rozdział XIV. Zdania wyrażające relację przyczynowo-skutkową	129
1. Zdania przyczynowe zwykle	131
2. Zdania przyzwalające	132
3. Zdania z tzw. przyczyną logiczną	133

4. Zdania celowe	133
5. Zdania warunkowe (przypuszczające)	135
6. Zdania skutkowe	138
 Rozdział XV. Typy wypowiedzeń niezdaniowych. Cechy składnio- we tekstów mówionych	 139
1. Podział wypowiedzeń niezdaniowych	139
2. Cechy składniowe polszczyzny mówionej	143
 Zakończenie	 146
 Wykaz stosowanych skrótów i symboli	 148
 Bibliografia	 150

Podstawowy, zwięzły uniwersytecki podręcznik polskiej składni

- uporządkowany, syntetyczny opis składni polskiej
- jasne objaśnienie podstawowych pojęć
- przystępny opis różnych koncepcji składniowych
- analiza mechanizmów językowych stosowanych przy tworzeniu zdań pojedynczych, złożonych i wypowiedzi niezdaniowych

Polecamy studentom polonistyki i innych filologii,
nauczycielom-polonistom oraz wykładowcom.

Renata Grzegorzczkova – profesor Uniwersytetu Warszawskiego,
językoznawca; zajmuje się zagadnieniami słowotwórstwa, morfologii
i składni oraz semantyką leksykalną. Autorka podręczników:

Zarys słowotwórstwa polskiego 1972 (i wyd. nast.),

Wprowadzenie do semantyki językoznawczej 1990 (i nast.).